

Sædelighedsforbrydernes Behandling.

Af Dr. CHRISTIAN GEILL.

I dette Tidsskrifts Aargang 1921 har jeg til Bedømmelse af Sædelighedsforbrydernes Psykologi fremsat nogle Bemærkninger om Sædelighedsforbrydelsernes Patogenese. I det følgende skal jeg væsentlig paa Grundlag af det der udviklede fremkomme med nogle Overvejelser om Sædelighedsforbrydernes Behandling, idet det maa anses for utvivlsomt, at her mere end andetsteds i Kriminalpolitikken rent lægelige Overvejelser og Erfaringer maa være vejledende for Domsmagten.

Det er givet, at man selv ved nok saa drakoniske generalpræventive Foranstaltninger ikke kan forhindre Sexualdriftens forbryderske Udslag. Og det er ligesaa givet, at Bestræbelserne for at forhindre Recidiv, som er det ledende Princip i de kriminalpolitiske Bestræbelser i Almindelighed, netop ved Sædelighedsforbryderne møder de største Vanskeligheder, fordi den forbigaaende eller permanente sexuelle Hyperæsthesi, som forårsager Sexualdriftens voldsomme eller perverse Udslag, som oftest er — ialfald i videste Forstand — sygelig betinget. Netop ved Sædelighedsforbryderne er man inde paa et Omraade, hvor de strafferetslige Bestræbelser for at forhindre Recidiv let kan faa et højst uheldigt Udfald, idet Forsøget paa at skabe nye Handlingsmotiver ved de sædvanlige Strafmetoder (eller Straffrusel) uvægerlig maa briste, fordi Motiverne er bundne ved syge Forestillinger, der er Udslag af en abnorm psykisk Konstitution,

og kun kan paavirkes ved Lægebehandling — hvis de overhovedet kan paavirkes.

Da det er saa vanskeligt at forhindre Sædelighedsforbrydernes Recidiv ved de hidtil anvendte Strafmidler, og da Samfundets Vilje til at værne sig overfor netop disse Forbrydere er særlig stærk, fordi store etiske og moralske Værdier kan gaa tabt ved dem, er det naturligt, at det Spørgsmaal er fremkommen, om der ikke skulde findes Midler til at forhindre, at Recidiv ved Sædelighedsforbrydelser kan finde Sted. Med andre Ord: Spørgsmaalet om Sædelighedsforbrydernes Sterilisation er af den offentlige Mening under Indflydelse af nogle særlig opvarende Bornemishandlinger taget op til Behandling. Jeg skal begynde med dette Spørgsmaal, thi hvis man kan komme til det simple Resultat, at man bør sterilisere Sædelighedsforbrydere af enhver Kategori, ialfald ved 1. Recidiv, er der jo ingen Anledning til mere indgaaende at drøfte andre Behandlingsmaader.

Tidligere her i Tidsskriftet for 1913 («Sterilisation af Forbrydere») og i Ugeskrift for Læger for 1916 («Racehygiejniske Tvangsforanstaltninger») har jeg givet en Oversigt over Sterilisationsspørgsmaalet og meddelt de Erfaringer, man paa dette Omraade havde vundet i de to Lande (Schweitz, Amerika), hvor Sterilisation i ikke blot ren terapeutisk Hensigt er ført ud i Livet, og de Overvejelser, som Spørgsmaalet andetsteds havde været Genstand for. Egentlig kunde jeg nøjes med at henvise til disse Artikler, idet det eneste Arbejde af nogen Betydning, der er fremkommen ialfald efter Artiklen i Ugeskrift for Læger, er en Oversigtsartikel af *Paul Hirsch* i *Archiv für Psychiatrie*, som viser, at de praktiske Erfaringer, der i de senere Aar er vundne paa Sterilisationsspørgsmaalets Omraade, er forsvindende. Og man kunde vel heller ikke vente, at man ved vor ringe Viden om Arvelighedsforholdene og Regenerationsmulighederne selv i de neutrale Lande havde været særlig ivrig for Foranstaltninger til at formindske Menneskebestanden paa en Tid, hvor Europa daglig mistede Tusinder af unge, kraf-

tige Mænd. Ialfald foreligger der, saa vidt mig bekendt, hverken fra Schweiz eller Amerika Beretninger af afgørende Betydning om Sterilisation udover, hvad der var bekendt før Krigen.

Derimod er der som bekendt i de senere Aar fremkommen en hel Række Undersøgelser over Kønskirtlernes Konstruktion og Virksomhed, som skulde danne det nødvendige Supplement til og Forklaring af de udførte Sterilisationer, og som skulde kunne vejlede ved de praktiske Foranstaltninger, der hensigtsmæssig kunde træffes paa dette Omraade i Fremtiden, ligesom de i det hele skulde aabne et vidt Perspektiv for, hvad der kan naas paa Kønsovdannelsens Omraade. Jeg skal ganske kort omtale Undersøgelserne, forsaavidt de kan have Betydning for det her omhandlede Spørgsmaal.

Efter disse Undersøgelser indeholder Kønskirtlerne (Testes — Ovarier) foruden de Celler, der producerer det egentlige Forplantningsstof (Sædfim — Æg), tillige Celler, som staar i de saakaldte endokrine Kirtlers Tjeneste og bl. a. afsondrer de sexuelle Hormoner, særegne for hvert Køn. Disse Hormoner skulde foruden at fremkalde den saakaldte sekundære Kønsskars Mærker, tillige gennem en Paa-virkning af Hjernebarken bestemme Sexualdriftens Retning og Styrke. Ved Transplantation af Kønskirtler har man hos Dyr ment at kunne overføre det ene Køns Sexualkarakter og Sexualdrift paa det andet.

Det ses let, at denne Lære om Hormonvirkning, hvis den holder Stik, kan give en biologisk Forklaring paa Homosexualiteten, idet man kunde antage, at de homosexuale i Kraft af et fejlagtigt Anlæg havde faaet hormondannende Celler, som enten medfødt eller — hvis de hormondannende Celler oprindeligt var amorfe — gennem fejlagtig Udvikling ikke svarede til Forplantningscellerne. Til Støtte herfor har man den Kendsgerning, at der findes Tilfælde af Homosexualitet, hvor den fejlagtige Retning af Sexualdriften er ledsaget ikke blot af en mere eller mindre fuldstæn-

dig Udvikling af de sekundære Kønsmærker i samme Retning (Gynandri — Androgyni), men endog af Tilløb til Udvikling af de primære (Pseudohermafrodisi). Dog maa det siges, at disse Tilfælde ingenlunde altid hører til dem, hvor den homosexuale Drift er stærkest eller mest udpræget, og at selve dennes Udvikling som bekendt er meget forskellig. Man møder ikke mindst i Retssager, og maaske navnlig dér — idet de udpræget homosexuale ialfald efter min Erfaring relativ sjældent begaar egentlige kriminelle Handlinger, fordi den »normale« homosexuale ligesom den normale heterosexuale har sin Sexualdrift rettet mod kønsmodne Individuer — Tilfælde, hvor Sexualdriften er rettet saavel mod eget som mod det andet Køn. Disse Tilfælde af psyko-sexual Hermafrodisi, saavel som Homosexualitetens hele gradvise Optræden vil det være Hormonlæren ialfald paa dens nuværende Trin vanskelig at forklare, selv om den vil danne sig en Theori om, at der i det oprindelige Anlæg er begge Køns Hormonceller tilstede, og at disse vekselvis og helt vilkaarlig, men dog afhængig af deres indbyrdes Styrkeforhold, træder i Virksomhed. Læren om den saakaldte erhvervede Homosexualitet vilde derved helt falde til Jorden, medmindre man vilde gaa ud fra, at de skadelige (homosexuale) Indtryk, der ved Forførelse eller Eksempel virkede ind paa Individet, netop kun havde Virkning, fordi de ramte et Individ, hos hvilket de fejlagtige hormondannende Celler var rigelig eller maaske overvejende tilstede. Da de homosexuale erfaringsmæssig ofte er degenererede, maatte en fejlagtig Hormoncelleaflejring betragtes som et Degenerations-tegn ligesom Gynandri, Androgyni og Pseudohermafrodisi.

Læren om Hormonvirkning er i Virkeligheden rent videnskabelig set meget interessant; men jeg tvivler meget paa, at den paa sit nuværende Standpunkt kan eller i en nogenlunde nær Fremtid vil kunne faa praktisk Betydning for Sterilisationsspørgsmaalet. Det er jo heller ikke engang sikkert, at den holder Stik. Ialfald fremkommer der stadig fra patologiske Institutter Meddelelser, som alvorligt angri-

ber hele *Steinachs* Lære og truer med at »vælte hele Bygningen« — som en af de nyeste Forfattere paa det sexualpatologiske Omraade skriver. Læren har nemlig den store Fejl, at den helt vil eliminere det psykiske Moment af Sexualdriften og helt ser bort fra den Mulighed — som jeg tidligere har fremhævet — at de psykiske Processer virker ind paa Hormondannelsen og ikke omvendt. Derfor taler bl. a. den Omstændighed, at Homosexualiteten (vel nok ikke de sværeste Former) er bleven helbredet ved Hypnose. Og iøvrigt viser — som *Mohr* (Koblenz) nylig har fremhævet — mange Kendsgerninger hen paa Hjernebarkens Indflydelse paa de endokrine Kirtler og Hormonernes Udskillelse. Det er jo ikke blot de rene Psykoanalytikere, som stærkt hævder Opdragelsens og Udviklingens dominerende Indflydelse paa Sexualdriftens Retning og Karakter. Alle praktiske Erfaringer viser noksom, at Menneskets Sexualdrift dammer et ganske anderledes kompliceret System, end det, som kan forklares ud fra Dyreforsøg; og at selv om Detumescensdriften hos Manden er et rent fysiologisk Udtryk for Sædkanalernes Overfyldning med Sædflim, og selv om Hormonerne ikke staar i direkte Forbindelse med denne Proces, men som uafhængig af denne gaar ind i Sexualdriften — hvad ingenlunde er givet — saa repræsenterer den dog kun et mere instinktmæssigt Led i denne, idet der efter alle praktiske Erfaringer bestaar en ved psykiske Forestillinger betinget, af Følelseslivet afhængig og af endokrine Processer ialfald væsentlig upaavirket Libido sexualis (Kontraktationsdrift). Det er vel Detumescensdriften, som betinger den forbigaaende sexuelle Hyperæsthesi, men det er en ved en medfødt (Degeneration) eller tidlig erhvervet Hjerne-svaghed betinget Hyperæsthesi, som volder Kontraktationsdriftens habituelle Styrke og ofte betinger dens Retning.

Det er nu nødvendigt at overveje, hvilken Betydning de nævnte nye Undersøgelser maa have for Sterilisations-spørgsmaalet. Som bekendt har man her dels i racchygiejnisk, dels i kriminalpolitisk Henseende gjort Brug af to

Metoder: man har afbrudt Forbindelsen mellem Kønskirtlen og Udgangsporten (Vasektomi, resp. Tubaresektion), og man har fjernet eller ødelagt hele Kønskirtlen (blodig Kastration, resp. Ovaryektomi eller ved Røntgenbehandling).

Paa V a s e k t o m i e n skal her ikke gaas nærmere ind; den anbefales jo stærkt i racehygiejnisk Øjemed, og er vel ogsaa egnet til at bevirke, hvad der tilsigtes, nemlig at forhindre det paagældende Individ's Forplantning uden iøvrigt paa anden Maade at tilføje ham nævneværdig Skade. Selvfølgelig har Spørgsmaalet om at udelukke visse Individier fra Forplantningen ogsaa en legal Side foruden en utvivlsom social (og økonomisk), og det kan jo, som jeg andetsteds har fremhævet, ikke udelukkes, at det ogsaa kan have en indirekte forbryderprofylaktisk Betydning ved at forhindre visse Forbrydere i at sætte Børn i Verden. Men egentlig U f r u g t b a r g ø r e l s e af Sædelighedsforbryderne er jo egentlig ikke det, der i første Række bør tilstræbes; Befrugtning sker der utvivlsomt forholdsvis sjældent ved de voldelige Sædelighedsattentater. Man ser jo nok af og til i Paternitetssager, at en Graviditet angives som opstaaet ved Voldtægt, men at en nærmere Undersøgelse tilstrækkelig godtgør, at der ikke har fundet den mindste Smule Vold Sted, og at Angivelsen kun har været Dækningsmiddel. Det er i sidste Instans *Potentia coeundi* man vil tillivs, og den nedsettes ialfald ikke ved Vasektomi. Og skal man slutte ud fra de foreliggende Teorier om Hormonvirkning, maa man antage, at Sexualdriften i Stedet for, hvad man efter *Sharps* Erfaringer fra Vasektomien paa ganske vist unge Straffanger skulde mene, at aftage, tværtimod skulde tiltage, eftersom de hormondannende Celler i Kønskirtlen antages at faa forøget Virksomhed, naar de kønsdannende Celler som Følge af deres Virksomheds Ophør gaar tilgrunde. Dette synes ogsaa at fremgaa af Dyreforsøgene og ligger som bekendt til Grund for »Foryngelsesoperationen«.

Derfor synes det mig, at de Forslag, der ogsaa herhjemme er fremsatte om af racehygiejniske og, det maa siges,

økonomiske Hensyn at sterilisere (vasektomere) aandssvage, maaske nok kunde trænge til fornyet Overvejelse. Jeg har andetsteds fremsat Betæneligheder overfor denne racehygiejniske Foranstaltning, som jeg erkender i mange Tilfælde vilde være nyttig. Kun maa jeg fremhæve, at da en meget stor Del af Sædelighedsforbryderne er aandssvage og navnlig under — den ofte sent indtrædende — Pubertet gør sig skyldige i stærkt aggressive Attentater, vil det, hvis Teorien om Sexualdriftens (og navnlig Potensens) Forøgelse ved Vasektomi holder Stik, være forbunden med en ikke ringe Risiko at slippe disse unge, mandlige aandssvage, som maaske ikke før har været farlige, løs paa Samfundet efter Vasektomi i Stedet for at internere dem i en Aandssvageanstalt. Dette maa man gøre sig klart, inden man for Alvor gaar i Gang med Sterilisationsspørgsmaalet; og man maa ogsaa gøre sig klart, at det drejer sig om en virkelig Tvangsforanstaltning; thi man kan ikke tale om »frivillig« Sterilisering hos Individuer, som enten er saa aandssvage, at de ingen »fri Vilje« har, eller som man giver »frit Valg«, om de vil steriliseres eller interneres. For de unge Kvinders Vedkommende vil en Tubaresektion — der i Modsætning til Vasektomi er en ikke helt ufarlig Operation — ganske vist forhindre, at de i Fremtiden sætter aandssvage Born i Verden eller begaar Barnemord, men den vil let fore dem ind i en tøjles'øs Prostitution.

Ialfald kan man med Sikkerhed sige, at Vasektomien ikke er en Operation, der er egnet til Forebyggelse af eller Forhindring af Recidiv til Sædelighedsforbrydelser. Hertil maa der Indgreb, der helt odelægger Kønskirtlen — hvis det saa kan nytte. Der kan da kun være Tale om Røntgenbehandling eller den blodige Fjernelse af Testes. Jeg taler her og i det følgende kun om Mænd.

Om Røntgenbehandling af Kønskirtlen, som man engang mente var velegnet til Anvendelse overfor Sædelighedsforbrydere, kan jeg fatte mig i Korthed. Af en Oversigtsartikel af *H. E. Schmidt* (Die Wirkung der Ront-

genstrahlen etc., Archiv für Sexuallforschung 1916) fremgaar med tilstrækkelig Tydelighed, at Røntgenbehandling vel ødelægger de sædfrembringende Celler, men at hverken *Potentia coeundi* eller *Libido sexualis* aftager. *Rigaud* og *Dubreuil* fandt endog hos Kaniner efter Røntgenbehandling — samtidig med fuldstændig Tab af Befrugtningsevnen — en ganske betydelig Forøgelse af begge.

Saa bliver der kun den egentlige Kastration, den fuldstændige Fjernelse af begge Testes, tilbage. At Forplantningsevnen herefter svinder, er sikkert nok; men hvorledes gaar det saa med *Potentia coeundi* og *Libido*? Ja, det maa siges, at det er sandsynligt, at *Potentia coeundi* svinder sammen med *Detumescensdriften*, men absolut givet er det ikke. *Strohmeyer* mener, at man temmelig sikkert kan sige, at »Frühkastration« sædvanlig betinger Tab af Erektions- og Ejakulationsevnen (*Prostatasekret*), medens Virkningen kan være meget variabel, naar Operationen foretages i den senere Levealder. De foreliggende Erfaringer fra *Schweitz* er her ret tvivlsomme, idet *v. Sury* for sine 2 Tilfælde (en 19aarig Voldtægtsforbryder og en 22aarig Exhibitionist) siger, at Resultatet var godt, medens *Obersteiner* om den ene af sine kastrerede — en 32aarig — fortæller, at *Detumescens-* og *Kontrektationsdriften* efter 5 Maaneders Forløb var svunden, hvorimod hos de 2 andre — 31, resp. 34aarige — *Detumescensdriften* vel svandt, medens *Kontrektationsdriften* holdt sig uforandret; den ene giftede sig, medens den anden havde »et Forhold«. Det er ialfald sandsynligt, at *Sexualdriften* ingenlunde altid svinder eller endog blot nedsættes væsentlig ved *Detumescensdriftens* Udskillelse, idet *Kontrektationsdriften*, Individets hele psykoseksuale System, hans *Libido sexualis* (Styrke og Retning) forbliver lidet eller endog slet ikke paavirket af *Hormonudskillelsen*.

Det er rimeligt, at det Tidspunkt, paa hvilket Kastrationen udføres, her har stor Betydning, idet helt unge Individer, hvis psykoseksuale System endnu kun er svagt udviklet, fordi de mulige tidlige sexuelle Indtryk, som efter Psyko-

analytikerne kan have virket ind paa deres amorfe Sexualdrift, endnu slumrer i Underbevidstheden, og som handler mere eller mindre instinktivt under Detumescensdriftens Vaagnen ved Pubertetens Indtræden, paavirkes stærkest af en Kastration. Men den maa saa ialfald foretages saa tidligt, at den sexuelle Hyperæsthesi, som ofte beror paa et sygeligt Hjerneanlæg (Degeneration), endnu ikke har faaet Tid til at fixere sig.

Saaledes udtaler *Löwenfeld*, som iøvrigt forlanger Kastration for at dæmpe eller endog helt undertrykke Sædelighedsforbrydernes overvældende Sexualdrift: »Men da ved »Spätkastration« Libido sexualis næppe skal kunne nedsættes, tør man altsaa ved Sædelighedsforbrydere, specielt Voldtægtsforbrydere, ikke nære allfor optimistiske Forhaabninger; hverken den abnorme kønslige Følemaade eller den etiske Defekt kan fjernes ved Operationen«. Endelig skal nævnes, at den mest kompetente Expert paa Sexualdriftens Omraade, *Rohleder*, forkaster Kastration hos sexualhyperæsthetiske Individuer bl. a. fordi den er meningsløs, eftersom dens Virkning er usikker, og fordi den er et Misgreb, da Hyperæsthesien er et Symptom paa patologiske Hjerneprocesser.

Det maa i det Hele siges, at de foreliggende Erfaringer og Anskuelse om Kastrationens Virkning paa Potensen (Erektionsevnen) og Sexualdriften er ret usikre og uoverensstemmende, men at det synes, som om Kastration hos *g a n s k e u n g e* ophæver Potensen og nedsætter eller muligvis ophæver Sexualdriften, medens den foretaget senere i Livet ophæver eller ialfald nedsætter Potensen og muligvis ogsaa nedsætter, men ialfald paa ingen Maade ophæver Sexualdriften.

Til Grund for Kastration har man anført, at den foruden at nedsætte »den sexuelle Spænding«, som utvivlsomt ligger til Grund for mange Forbrydelser af tilsyneladende ikke-sexual Karakter (f. Ex. Brandstiftelse), tillige skulde formindske *d e n f o r b r y d e r s k e E n e r g i* og altsaa

i det Hele virke direkte forbryderprofylaktisk.

Dette er utvivlsomt rigtigt og afhænger af, at Kastration foruden paa den sexuelle Funktion tillige har andre indgribende Virkninger paa Individet. De praktiske Erfaringer fra tidligere Tidens Kastration har tilstrækkelig bekræftet Teorien om Hormonernes Indvirkning paa den sekundære Kønsskarakter. Men ogsaa paa Nervesystemet virker Kastrationen stærkt ind. At der ogsaa her er betydelig Forskel i Virkningen hos yngre og hos ældre Individider fremgaar tilstrækkelig tydeligt af, hvad den bekendte Nerve læge *Möbius* udtaler: »Ved alle tidlige Kastrationer optræder der efter vore hidtidige Erfaringer hos Mennesker og Dyr en hel Række af skadelige Virkninger, der ialfald under visse Omstændigheder kan paavirke Sundheden og Ydeevnen: Nedsættelse af de psykiske Kræfter, Muskelkraften, Hjertekraften, og muligvis bliver ogsaa andre Organer skadeligt paavirkede. Ved sent kastrerede vil de fleste af disse skadelige Virkninger mangle eller være ringe, men her kommer særlig de psykiske Forstyrrelser i Betragtning«. Muligvis optræder den Svækkelse af Villieskraften, den Karakterforandring, særlig præget af Egoisme, Ondskabsfuldhed, Begærlighed og Løgnagtighed, som er kendt fra Eunukerne, hos hvilke Kastrationen (der her som bekendt bestaar i Fjernelse af alle de ydre Kønssdele) vistnok udføres allerede i Barnealderen, kun hos tidligt kastrerede, men der er hos sent kastrerede iagttaget meget alvorlige psykiske Forstyrrelser af neurastenisk Natur eller endog i Form af udtalte Psykoser som Følge af climacterium virile præcox.

Det er ialfald givet, at den alvorligste Legemsbeskædigelse ved Kastration netop tilføjes de unge Individider, hos hvilke Puberteten endnu ikke eller nylig er indtraadt, de samme Individider, hos hvilke Kastrationen har Udsigt til at virke heldigt ind i kriminalpolitisk Retning ved at ophæve Potensen og nedsætte Sexualdriften.

Nu skal jeg ikke her gaa ind paa Overvejelser om

det juridisk berettigede i Kastration som kriminalpolitisk Foranstaltning, et Spørgsmaal, der stærkt har beskæftiget de tyske Jurister, men blot anføre, at det paa Forhaand synes lidet tiltalende at ville gøre Ødelæggelse af Forplantningsorganerne, der efter alle gældende Straffelove i sig er en alvorlig strafbar Handling, til et Straffemiddel, ikke mindst, naar man aldeles ikke kan overse, hvilke alvorlige Følger ud over de tilstræbte Indgrebet kan faa for det paa-gældende Individ.

Alt det kan man maaske komme udover med den Motivering, at det er nødvendigt for Samfundets Skyld, at Kastration udføres paa visse Individier, hvis Handlinger er af saa alvorlig Natur, at man ikke har anden Udvej, selv om de Følger, Indgrebet kan faa for dem, er nok saa alvorlige. Det vil dog sikkert være vanskeligt at finde Læger, som vil indlade sig paa med ikke therapeutisk Formaal at foretage saa lemlæstende Indgreb, som Kastrationen maa siges at være, ialfald hvor Operationen ikke skal udføres efter den paagældendes eget Ønske, men ifølge Dom.

Det er imidlertid nødvendigt at gaa lidt nærmere ind paa det Spørgsmaal: har man ved at indføre Kastration af Mænd som Straffemiddel Ud-sigt til at naa det Maal, man tilstræber, nemlig at forhindre, at Sædelighedsforbrydere reediverer.

Der tales saa meget om, at det er Voldtægtsforbryderne, man vil tillivs, og hvis dette var rigtigt, vilde Forholdet være ret ukompliceret: naar Potensen er svunden kortere eller længere Tid efter Kastrationen, er Voldtægt eller virkelige Forsøg derpaa udelukket. Men det er i Virkeligheden ikke saaledes, Sagen forholder sig. Det er Forbrydelserne mod Born, man vil forhindre. Men det er rent tilfældigt, at der i den senere Tid i København har været et Par alvorlige Tilfælde af Voldtægt — i det ene Tilfælde kompliceret med Drab — paa halvvoxne Pigeborn. Som Regel vil egentlige Voldtægtsforsøg være rettede mod kønsmodne

Individer. Det er ialfald min Erfaring, at der voldes langt mere psykisk Skade ved andre Sædelighedsforbrydelser, der som Regel rammer Børn. Der er ingen Tvivl om, at Voldtægt og Voldtægtsforsøg, naar de ikke er Udslag af en absolut sygelig Sindstilstand — saaledes som hos den i min Afhandling om Sædelighedsforbrydelser nævnte Hysteriker, som gentagne Gange straffedes for Voldtægt paa den samme gamle Kone — saa at sige altid er rene Lejlighedsforbrydelser, Udslag af Detumescensdriften, temporært vakt ved Nydelsen af Alkohol eller dukkende op i Puberteten hos yngre Individer uden skolet Selvkontrol. Det aldeles overvejende Antal Voldtægtsforbrydelser udføres med andre Ord af berusede og af mere eller mindre aandssvage.

Langt farligere er de Sædelighedsforbrydelser, som er Udslag af Kontrektationsdriften, den rent psykiske Del af Sexualdriften, som ikke ophæves eller maaske ikke engang nedsættes ved Kastration. Vi møder her de ud fra en psykosexual Perversion og — næsten altid — Hyperæsthesi handlende habituelle Sædelighedsforbrydere. Disses Abnormiteter giver sig oftest først Udslag senere hen i Livet, efter at Forbindelsen mellem heterogene Forestillinger har haft Lejlighed til at fixere sig og knytte sig sammen med en tidligere bestaaende eller senere erhvervet Hyperæsthesi.

Det er ganske nødvendigt, at man, for man gaar i Gang med en saa alvorlig Foranstaltning som lovfæstet Lemlæstelse af Medmennesker maa siges at være, maa sikre sig, at der dog er nogen Udsigt til, at det kan nytte.

Jeg har tidligere hævdet, at der mellem Sædelighedsforbrydere findes forholdsvis faa sindssyge men forholdsvis overordentlig mange aandssvage og paa anden Maade psykisk abnorme Individer. Og jeg skal her gentage, hvad jeg da udtalte: De allerfleste Sædelighedsforbrydelser har deres Aarsag i en habituel eller forbigaaende sygelig — taget i videste Forstand

— Forandring i Sexualdriftens Styrke eller Retning. Da en Kastration ikke kan antages at forandre noget i dette Forhold, med mindre den foretages paa et meget tidligt Tidspunkt — saa tidlig, at der ikke har været Tid til en egentlig Udformning af den psykiske Del af Sexualdriften, altsaa i Tiden omkring Puberteten, hvor Indgrebet kan ventes at volde alvorlig legemlig Skade, synes det egentlig ret haabløst at ville drøfte det Spørgsmaal, paa hvilke Kategorier af Sædelighedsforbrydere man eventuelt vilde anvende Kastration.

Det kan jo ikke benægtes, at der er adskillige andre Sædelighedsforbrydere end de egentlige Voldtægtsforbrydere, som handler under Indflydelse af *Detumescensdriften*. I første Række maa her nævnes dem, der gør sig skyldige i *Crimen bestialitatis*, som i Reglen er en Art impulsiv Handling, særlig udført af mere eller mindre aandssvage i Puberteten og her vel ikke saa sjælden gentages, men meget sjældent bliver vanemæssig gennem en Slags Forestillingssammenknytning. En Kastration synes her urimelig.

Ogsaa adskillige Sædelighedsforbrydelser mod Born, maaske nok udført med en vis Vold, men dog uden at have Samleje til Formaal, fordi Gerningsmanden er klar over, at Samleje ved Organernes Uoverensstemmelse er umulig, er antagelig et Udslag af *Detumescensdriften*. Hvor de ikke er fremkaldt ved Alkohol, er de som Regel foraarsagede ved, hvad man kalder gunstig Lejlighed. I Virkeligheden er Gerningsmandens Skyld i disse Tilfælde — som i adskillige Tilfælde af angiven Voldtægt paa voxne Kvinder — ofte meget ringe, idet det angivne »Offer« ved Imødekommenhed eller maaske endog ved ligefrem Agacering har ført Gerningsmanden saa vidt, at Forbrydelsen saa at sige automatisk er bleven udløst. Mange Aars Studier af Retsakter, særlig naturligtvis fra København, hvor Boligvanskeligheden er størst, men iøvrigt ogsaa fra det øvrige Land, har tilstrækkelig belært mig om, hvordan de Voxnes

uforsigtige sexuelle Nydelse og Smitte fra jævnaldrende Kammerater gennem Leg i Hovedstadens Baggaard og paa en-
 somme Skoleveje har skabt en tidlig Sexualitet med Manipulationer og Coitusforsøg langt ned i den tidlige Barnealder, Begivenheder, som ikke blot senere hen i Livet har vakt en sexual-Hyperæsthesi hos de halvvoxne Drengene, men som ogsaa har bevirket, at halvvoxne Pigeborn ikke blot har været villige passive Ofre for men ogsaa ret aktive Deltagere i voxne Mænds Uterlighedsforbrydelser. Hvor det kun drejer sig om Udslag af Detumescensdriften, vil der hos et iøvrigt normalt Individ — selv hvor han har været beruset — sjælden være Tale om Rediciv efter endt Straf. Og man kan jo gøre denne saa streng eller langvarig, man vil, ialfald hvor det er konstateret, at det er ham, som ene har Skylden.

Noget andet er det, hvor Uterlighedsforbrydelsen er Udslag af Kontrektationsdriften og i Kraft af Individets særlige Anlæg er bleven v a n e m æ s s i g. Forbrydelsen udføres sjælden med egentlig Vold, men maaske nok under Trusler, hvis Løkkemidler slaar fejl. Ofrene er ofte smaa Børn — saa smaa, at Attentatet heldigvis ofte gaar sporløst hen over dem. Der er som Regel aldrig Tale om Forsøg paa Samleje, men om Betragtning, Befoling, Gnidninger, Coitus inter femora o. l. Gerningsmanden er ofte senil eller mere eller mindre a a n d s s v a g, meget ofte k r o n i s k A l k o h o l i s t, sjælden en N e u r a s t h e n i k e r, som ved tilfældige, skadelige Indtryk har faaet sin Sexualdrift rettet mod Børn. Rediciv er her det sædvanlige, den moralske Skade ofte betydelig. Den sædvanlige Fængselsstraf er haabløs, men Kastration meningsløs, ikke blot fordi Potensen i mange Tilfælde alt er ringe eller svunden, men navnlig fordi der ikke er Udsigt til, at Sexualdriften vil formindskes syn-
 derlig i Styrke eller Retning.

Der synes absolut ikke at være nogen Mening i at kastre E x h i b i t i o n i s t e r. Fraregner man de faa Tilfælde, hvor Exhibition er en Bevidstløshedshandling (f. Eks.

Epilepsi) eller et episodisk Udslag af Detumescensdriften *faute de mieux* (og da i Reglen ledsaget af Masturbation), er Exhibition saa at sige altid en ren *vanemæssig Handling*, maaske af sadistisk Natur men ialfald med en vanskelig forklarlig psykisk Patogenese. Den er ikke sjælden kombineret med Impotens, er af og til ledsaget af andre sexuelle Handlinger, næppe nogensinde af Forsøg paa Samleje. Exhibitionisterne er ofte Neurasthenikere eller kroniske Alkoholister, sjældnere aandssvage. Her som ved andre Sædelighedsforbrydelser overfor Børn vil en Afhøring igennem Moderen, Lærerinden etc. kunne formindske noget af den moralske Skade, som Konstateringen af Forbrydelsen gennem Forhøret kan foraarsage Børnene. Dog maa det erindres, at Børn ved ubehændig eller indgaaende Udspørgen af uøvede erfaringsmæssig let lader sig suggerere ikke blot Enkeltheder ved en virkelig udført Forbrydelse men ogsaa en slet ikke udført.

Særlig Betydning har man i Udlandet ment, at Kastration vilde have for de *homosexuale*. Disse føler jo ofte deres Særstilling haardt og ønsker indtrængende at faa den ændret —, især hvis det kan ske uden for store Ubehageligheder. Navnlig hvis Røntgenbehandling kunde afhjælpe Ondet, vilde den naturligvis foretrækkes; men det kan den nu altsaa ikke. Men selv for en Kastration viger mange *homosexuale* ikke tilbage. Vi har ogsaa herhjemme i Straffesager set *homosexuale*, der ønskede at blive kastrerede — rigtignok vist i det Haab derved at slippe for Straffen. Da Operationen her foretages med therapeutisk Formaal, vil det næppe være vanskeligt at faa Læger til at udføre den, naar Operationen sker frivillig, og Homosexualiteten foreligger vel konstateret. Det synes ialfald for en Lægmand lidt underligt, men tyske Jurister tvivler selv da om Operationens Lovlighed. Den maa selvfølgelig være Straffen uvedkommende.

Og det maa jo siges, at de tidligere nævnte sexualpatologiske Undersøgelser yder et godt teoretisk Grundlag for

Operationens Berettigelse. Thi hvis Testes som Følge af et fejlagtigt Anlæg var blevne udstyrede med kvindelige Hormonceller — helt eller delvis — vilde Kastration give Asexualitet, og der vilde endog gennem en Implantation af friske Testes — forhaabentlig med en mere ensartet Hormonvirkning — kunne skaffes Heterosexualitet. *Steinach* og *Lichtenstein* har meddelt et Tilfælde, hvor en til passiv Pæderasti forfalden Mand, der led af Tuberkulose af begge Testes, fik dem fjernede og erstattede med sunde Testes; allerede 12 Dage efter Operationen vaagnede Sexualdriften mod det andet Kon(!). I det hele er der dog Enighed om, at man ved Kastration af homosexuale højst vil kunne fremskaffe en Afsvækkelse af Driften, og de kompetenteste Kendere af denne Perversion (*Moll, Iwan Bloch, Näcke, Magnus Hirschfeld*) fraraader — efter *Hirsch* — indtrængende Kastration her »als einem wahnsinnigen Vorhaben«.

Jeg har andetsteds nævnt, at homosexuale Handlinger kan optræde rent episodisk som Udslag af Detumescensdriften, særlig under Rusen, og at de, hvor de synes fremkaldt ved Kontrektationsdriften, ofte er Udslag af en Neurastheni eller Led i en medfødt nervøs Degeneration, og dette sidste gælder navnlig i de Tilfælde, der ytrer sig saa tidligt, at de praktisk taget maa betragtes som medfødte. De i kriminel Henseende alvorligste Tilfælde er utvivlsomt de, som ikke er medfødte men erhvervet paa Basis af en medfødt social Degeneration (som meget ofte er ledsaget af en sexual Hyperæsthesi) gennem senere tilkommen Depravation. Jeg har under min Virksomhed i Retslægeraadet mødt flere af disse homosexuale Forbrydere, som dog i Reglen ikke er mere homosexuale, end at de lejlighedsvis ogsaa har normal Omgang med det andet Køn, men som desuagtet opfatter deres Perversitet som en Sport eller en Slags Mission, der har til Formaal at depravere saa mange Drengene eller ganske unge Mennesker som mulig. De er i Virkeligheden langt mere psykisk og fysisk ødelæggende for Samfundet end de saakaldte Voldtægtsforbrydere, som dog kun ta-

ger deres Ofre enkeltvis og jævnlig i en Alder, hvor Ger-ningen intet Indtryk efterlader, medens disse »homosexuale« ofte gennem Drengeforeninger o. l. over en Massevirkning paa Individuer, der som Følge af deres Alder — lige før eller i Pubertetsperioden — efter alt at domme vil komme til at bære psykiske og maaske ogsaa fysiske Mærker deraf for hele Livet. I den sidste Tid har jeg saaledes haft Akterne for en saadan »homosexual«, som talte sine Ofre i hundredvis, og som havde den Frækhed at udtale, at han, naar han kom ud efter endt Straf, vilde fortsætte sin Mission. Han havde forhen afsonet 3 Aars Forbedringshusarbejde for ganske lignende Forbrydelser.

Da det praktisk har vist sig, at Straf under almindelige Forhold hos en stor Mængde Sædelighedsforbrydere ikke blot er unyttig, fordi deres Forbrydelser er Udslag af en abnorm psykisk Tilstand, men ogsaa for Samfundet skadelig, idet Straffen kun gør dem mere slove og formindsker deres Herredømme over de sygelige Forestillinger, og da Kastration efter det udviklede maa anses for unyttig, og i mange Tilfælde tilmed maa antages at tilføje dem alvorlig legemlig Skade, maa man overveje, om man ikke kan forhindre deres Recidiv ved at paavirke deres psykiske Tilstand, ved at undergive dem Lægebehandling. Er en saadan nu haabløs? I mange Tilfælde maaske nok, men utvivlsomt langt fra i alle. Man har jo set Homosexualitet helbredes ved Hypnose, og hvorfor skulde Neurasthenikere eller Alkoholister med sexuelle Forestillinger være mindre paavirkelige for Lægebehandling end saadanne uden sygt Sexualliv. Det synes mig ialfald, at man ikke har Lov til at erklære det for haabløst, før man har prøvet det. Der er ingen Grund til her at fravige den almindelige kriminalistiske Grundsætning, jeg andetsteds har ment at kunne formulere saaledes: Man søger at helbrede (forbedre) den ikke psykisk abnorme Forbryder uden eller ved Straf, den psykisk abnorme ved under visse Kauteler at under-

give ham Lægebehandling. Er Muligheden for Helbredelse erfaringsmæssigt udelukket, internerer man den kronisk antisociale under særligt Hensyn til hans psykiske Tilstand.

Men for at der ikke skal gribes fejl, maa der et nøje Samarbejde i Gang mellem Dommer og Læge. Af Hensyn til de mange psykisk abnorme mellem Sædelighedsforbryderne, vil det være nødvendigt — først og fremmest for Samfundets Skyld — at der i hvert enkelt Tilfælde af Sædelighedsforbrydelse foretages en Lægeundersøgelse af Forbryderen for at hans Sexualkonstitution kan blive bestemt. En saadan Undersøgelse burde ikke blot danne Grundlaget for Overvejelser om hans Behandling (Straf), men ogsaa, ialfald hvis han ikke er »normal«, være Led i en Registrering af alle Sædelighedsforbrydere, en Registrering, som vel ikke skulde være saa minutios som den man har paabegyndt i Belgien, og som jeg tidligere har omtalt her i Tidsskriftet, men hvis Kort, der skulde være Politiet i Hænde rundt i Landet, dog foruden de sædvanlige faktiske Oplysninger om Personalia og Forbrydelsens Art skulde indeholde Portrait parlé og Fingeraftryk. Det er naturligvis ønskeligt, at det saa meget som muligt hemmeligholdes, at en Mand har været straffet, for at hans Tilbagegang til et lovordnet Liv kan lettes; men dette gælder dog navnlig Ejendomsforbrydere. Sædelighedsforbrydere — og iøvrigt ogsaa Brandstiftere — især hvis de ikke er normale, vil altid tiltrænge den nøjeste Opsigt. Det vil herved ofte undgaas, at Opdagelsen først kommer efter en hel Række Forbrydelser.

De ikke abnorme Sædelighedsforbrydere, de, hvis Sexualkonstitution er normal, bør naturligvis have en alvorlig Fængselsstraf, svarende til deres Forbrydelsens Gravitet. At en saadan vil kunne have Virkning i mange Tilfælde, er sandsynligt. Ialfald bliver vist som Re-

gel de fleste egentlige Voldtægtsforbrydere — forudsat at de ikke er aandssvage eller sindssyge — ikke Recidivister. Det vil ofte ved Voldtægt eller Voldtægtsforsøg vise sig, at Gerningsmanden har været beruset, og dette er naturligvis ikke noget formildende Moment, hvis det da ikke har drejet sig om en som Regel paa epileptisk Basis opstaaet Bevidstløshedstilstand (patologisk Rus), som iøvrigt er ret sjælden. Særdeles ofte vil Gerningsmanden tilhøre de socialt degenereredes Kategori, være en af de professionelle Forbrydere af Alfonso-stypen, som svinger imellem Tyveri, Ran, Vold og Voldtægt, og som antagelig ogsaa af anden Grund vil komme til at møde den ubestemte Straf. Naar de ved første Sædelighedsforbrydelse idømmes en tilstrækkelig lang Straf under ikke altfor komfortable Forhold, vil de næppe recidivere til Voldtægt, men selv i en Rus holde sig paa de sexuelle Omraader, hvor de kan vente at finde fuld Imødekommenhed.

At s i n d s s y g e Sædelighedsforbrydere hører hjemme i et Sindssygehospital og, ialfald hvis de er uhelbredelige, maa betragtes som farlige for den offentlige Sikkerhed, behøver kun at nævnes.

Ganske anderledes vanskelig stillet er man overfor de a a n d s s v a g e, der — som nævnt — i Kraft af deres Mangel paa Evne til Selvkontrol og ofte habituelle sexuelle Hyperæsthesi, særlig under Puberteten, indtager en meget stor Plads mellem Sædelighedsforbryderne. En udpræget aandssvag bør første Gang, han gør sig skyldig i en Sædelighedsforbrydelse, straks interneres i en Aandssvageanstalt som farlig for den offentlige Sikkerhed, og bør ikke slippes ud igen, for man kan være sikker paa, at han ikke længere er farlig, hvilket Tidspunkt muligvis kan indtræde, naar Pubertetsperioden er endt, idet den sygelige Sexualkonstitution kan være forbigaaende.

Man er meget vanskeligere stillet overfor de kun i m i n d r e G r a d a a n d s s v a g e, dem, som man tidligere som »mindre tilregnelige« idømte en kortere Straf, men som man nu i Uvished om, hvorvidt de overhovedet er tilgænge-

lige for Straf, er tilbøjelig til ved første Forbrydelse at idømme en Forsøgsstraf, der ikke bør være afkortet. Jeg tror, at man ikke her maa gaa for dogmatisk tilværks og fordybe sig for meget i Spørgsmaalet om disse ikke udpræget aandssvages Tilregnelighed, men maa tage lidt praktisk paa Spørgsmaalet og ved kun mindre Sædelighedsforbrydelser forsøge en Straf (Straftrusel) og saa internere ved Recidiv, medens man ved alvorligere Sædelighedsforbrydelser straks internerer. Kan eller vil Aandssvageanstalterne ikke modtage disse i mindre Grad aandssvage, maa man internere dem i den nedenfor nævnte Anstalt for psykiske Undermaalere, idet den intellektuelle Defekt her ikke kan antages at være større, end at den sygelige Sexualkonstitution kan bedres eller deres Selvkontrol styrkes.

Samtidig med en Forøgelse af Pladsantallet i Aandssvageanstalterne, vil der nemlig, hvis der skal gøres noget alvorligt mod Sædelighedsforbrydere, kræves en særlig Anstalt for psykisk abnorme Sædelighedsforbrydere eller vel nærmest for psykisk abnorme Forbrydere overhovedet. Om man vil kalde den en Helbredelsesanstalt eller Straffeanstalt har mindre at sige. Jeg skal heller ikke gaa ind paa Spørgsmaalet om, hvorvidt man vil knytte den til en Straffeanstalt, en central Tvangsarbejdsanstalt eller lade den være en selvstændig Institution i Lighed med den hollandske Straffeanstalt for psykisk abnorme, jeg tidligere har beskrevet her i Tidsskriftet. Den maa staa under lægelig Ledelse, men maa have Fængselskontrol og -disciplin med Adgang til Værksted- og Havearbejde. Den skal ikke være noget »Rekreativshjem«, men det maa staa klart, at Helbredelsesbestræbelserne i første Række har Samfundets Sikkerhed for Øje, og de skal baseres paa intenst og tvangsmæssigt Arbejde, som er det bedste Middel for at fjerne de sygelige sexuelle Forestillinger. Den, hvis sygelige Sexualkonstitution er konstateret ved første Forbrydelse eller ved første Recidiv, hvad enten han saa er Neurastheniker, kronisk Alkoholiker, Hysteriker, ikke sindssyg Epileptiker, let-

tere aandssvag eller kun medfødt psykisk degenereret, bør anbringes her paa en af Retten bestemt Tid, der dog ikke maa være kortere end den Tid, han vilde være bleven dømt paa, hvis han skulde have afsonet Straf paa sædvanlig Vis, og ialfald ikke under et Aar. Det er muligt, at der efter denne Minimumstids Forløb, hvis Helbredelse — efter afgiven Lægeerklæring — er indtraadt, skal gives Adgang til Udskrivning definitivt eller paa Prøve med Billigelse af den Domstol, der har bestemt Straffen. Men naar den som helbredet eller ved Straffetidens Udløb som uhelbredet løsladte paany gør sig skyldig i en egentlig Sædelighedsforbrydelse, bør han paa Livstid interneres i en central Tvangsarbejdsanstalt.